

BRAVO2

FESTIVALOVÝ DENNÍK BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ 2019 8.6.
LIPTOVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

SPOVEĎ

Dovolím si zľahka improvizovať (i keď nie tak nonšalantne ako Jeppe). Koniec koncov, myšlienkový chaos mojej mládežníckej nerozvážnosti si zhustujem len do niekoľkých znakov, aby som sa zbytočne nevykrúcal. Inštitút verejného priznania ma preto neprestáva udivovať. Úskalím písanej spovede však je, že jej štruktúra môže skynožiť autenticitu. Radšej sledujem úprimnú spoveď osamelého muža síce s hĺbkou kníh, ale s presvedčivým pohľadom, alebo sa oddávam večernému koncertu Tomáša Pohorelca a ľubozvučne zvolávam „och“ do nôty, než sa pokúšam o literárne „juch“ do festníka. Darmo, divadelné umenie je o zdieľanej prítomnosti a niekedy aj o nedopovedanom a to aj v momentoch, ktoré sa na prvý pohľad nemusia javiť ako divadelné. Peter Handke napríklad onehdy dramaticky zhíkol nad nemravným rakúskym ľudom, zvečnil to do litery a už sa stal symbolom revolúcie, v horšom prípade beznádejnej frustrácie. Čokoľvek neskôr spísal, stalo sa to pamfletom. Chudák Peter.

Bola by to náhoda, keby som sa nemal z čoho vyspovedať aj ja. Ostatne, život každého divadelníka (dokonca i niekdajšieho poslucháča divadelnej kritiky) je istým spôsobom neustálym vyznaním a podľa môjho názoru i nutným chlebičkom občasnej sebareflexie, nadhľadu a kontaktu so svetom. Po druhom festivalovom dni som sa ním do sýtosti napapal – tým zo sedliackej, či bezdomoveckej kuchyne. Okúňam sa, nuž ale nepatrí sa, aby som neprispel i ja. Anonymne dokáže prskať síru vari každý. Súhlasil som a moja neúprimná výpoveď by sa mohla považovať za sabotáž či vari porušenie pravidiel hry, ktoré som prijal, no nie? Alebo že ignorujem dychtivo očakávajúcu čitateľskú verejnosť. Každopádne ako pripomína Medzibrod, „nejaký skutok sa predsa len stal“. Takže poďme na to.

Nuž, priestor pre moju spoveď sa kráti a preto som mal dosť času na to, priznať sa k istej skutočnosti. Na mojom vôbec prvom Belopotockého Mikuláši som...

P.S: Odporúčam si ma vyhľadať na večernej oldies party, možno prezradím.

Jakub Molnár – redaktor

Moje meno mám napísané na dverách

Andrej Opálený / DS Vamo, Žilina
réžia: Vladimír Mores

RECENZIA

Moje meno mám napísané na dverách alebo Čo keď sme len halucinácia?

autor: Roman Gombarček – porotca

–

V rézii Vladimíra Moresa sme videli monodrámu Andreja Opáleného, ktorý je aj autorom textovej predlohy hry. Ocitáme sa vo svete muža, ktorý je sám. Ktorý je obklopený množstvom ľudí. Že to nejde zároveň? Inscenátori nám ukázali, že to je možné.

Hlavný predstaviteľ je zjavne sebavedomý muž, ktorý má zároveň množstvo slabostí. V úvode bez rozpakov číta z knihy o halucináciách, psychologických stavoch, kedy vidíme ľudí či veci, ktoré by sme vo svojom okolí chceli, alebo potrebovali vidieť. Je si absolútne vedomý svojho stavu, no zároveň ho jeho vlastný démoni dosahujú. V jednoduchej scénografii predstaviteľ pracuje s minimom rekvizít, ktorými však jasne a citlivo znázorňuje pocity a zmeny, ktoré jeho charakter prežíva; len drobná akcia a otočenie kabáta na vešiaku, ktorý patril (patrí?) jeho lás-

ke Zuzanke, dobre podtrhuje existenciu hrdinu vo vzťahu k postavám, o ktorých sa len dozvedáme z jeho reči. Len nerád sa vzdáva svojich istôt, ktorými sú jednak knihy, ale zároveň ľudia z jeho okolia, od ktorých (ne)prítomnosti sa nevie odtrhnúť.

Inscenácia výrazne stojí na herectve Andreja Opáleného. Jeho výkon je subtílny, rozvážny, no napriek tomu veľmi vydarene definujúci charakter hlavnej postavy. Len v drobných náznakoch cítime jeho pochybovanie, neistotu, vyrovnávanie sa s jeho vlastným ja. Ako býva v monodráme zvykom, mohlo by sa ponúkať riešenie ukázať množstvo hereckých polôh, avšak vďaka umne napísanej predlohe si veľmi cením odvahu autorov nehľadať zbytočne expresívny prejav herca. Ponechanie výraznej ľudskosti a nadhľadu nad textom prinieslo žiadaný efekt. Inscenátori tak našťastie neskĺzli do snahy vykresliť hlavnú postavu ako psychicky narušenú.

Vďaka umnej interakcii s publikom v súvislosti s vnútorným svetom hlavnej (a jedinej prezentnej) postavy sa v závere môže naskytnúť otázka: Boli sme naozaj účastní na tomto predstavení? Alebo sme len halucináciou?

ROZHOVOR

MEDZI ŠTYRMI OČAMI:

Andrej Opálený sa rád dotýka textu!

rozhovor s Andrejom Opáleným
zo súboru VAMO, Žilina

autorka: Rebeka Mikušová – redaktorka

–

Ako sa vám hralo na Belopotockého Mikulášovi?

Veľmi krásne. Aj vďaka tomu, že som si mohol hodinku pred hraním odskúšať priestor. Lebo každé predstavenie čo hráme je ten priestor iný. Chodím medzi divákov a preto si ten priestor potrebujem upraviť. A hralo sa mi veľmi dobre.

Aká dôležitá je pre vás interakcia s divákmi a to ako diváci reagujú?

Pre mňa je to na prvom mieste. Rád spolupracujem s divákom nielen v tejto hre ale aj v ostatných. V rámci toho divadelna ich chcem aspoň trochu osloviť. Nevyťahujem ich z ich komfortnej zóny, ale zároveň môžu aspoň na chvíľku vstúpiť do hry. A som veľmi rád, že diváci ešte stále nosia hodinky. (smiech)

Sám ste autorom textu inscenácie. Z čoho ste pri jej písaní vychádzali ?

Je tam pozbieraných viacero vecí. Niečo bolo pripravené dopredu a keď sme začali skúšať, stále sa to dopĺňalo. Malo to jednu fantastickú výhodu. A síce, že som to písal ale zároveň som si to mohol na javisku odskúšať. Myslím, že som veľmi dobre vyčítil čo má ísť preč, čo môžeme obohatiť. Režisér to kontroloval a veľmi dobre sa to písalo. Nebola núdza o nápady.

Režisér teda fungoval iba ako kontrolór?

Aj ako kontrolór. Napríklad, keď povedal, že toto by si ešte niečo žiadalo, tak na druhý deň som s tým prišiel a on bol prekvapený. Nebol problém dotknúť sa existujúceho textu, dotvoriť ho, prerobiť, dať tam niečo iné. Režisér je veľmi dôležitý lebo pozerá na celú tú ucelenosť. A ja mu aj týmto ďakujem.

Plánujete ostať na celý festival?

Samozrejme. Ja chcem vidieť všetko a všetkým držím palce, aby sa im hralo minimálne tak dobre ako mne.

FASHION TRENDY SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE FESTIVALU

Matej Moško sa nebojí farieb

Medzi celebrity festivalu patrí Matej Moško, začínal ako redaktor v denníku a postupne sa vypracoval na porotcu. Tento selfmade man zvolil nápaditý outfit. Tak ako v hodnoteniach je odvážny aj pri voľbe farieb. Kombinácia žltej a modro-sivej. Nohavice hovoria – držím sa pri zemi, ale tričko prezrádza skutočnú Moškovu povahu, priam kričí: "Moško nebude sedieť v koutě!". Matej, len tak ďalej!

Jozef Krasula – uniformovaný elegán

Jožko pre dnešný deň zvolil pomerne odvážny outfit. Tmavé tričko konkurenčného festivalu *píp* doplnil rifľovými nohaviciami tmavomodrej farby neznámej značky. Celkový dojem umocnil poltopánkami taktiež tmavomodrej farby s koženými detailami. Jožko, do budúcich dní odporúčame farebné kombinácie presvetliť. Neboj sa experimentov! Podtrhnú tvoje šviháctvo.

Roman Gombarček – Brniansky kaviarnik

Roman Gombarček zvolil biele tričko bez akéhokoľvek vzoru a svetlé šortky s koženým opaskom. Vďaka tomuto nevýraznému outfitu mohol vyniknúť jeho imidž mladého intelektuála, podčiarknutý okuliarmi s okrúhlym rámom. Škoda len farebne výrazných značkových tenisiek. Romanovi odporúčame do budúcnosti byť pri skladaní outfitu konzistentnejší.

Erika (externá spolupracovníčka)

SCHUDNI DO PLAVIEK S BRAVÓ

SOBOTA – 8. 6. 2019
od 13.30 do 15.00 hod.

zeleninová polievka s mrveničkou

Menu 1: Kuracia pochúťka v zemiakovej placke, zeleninový šalát

Menu 2: vegetariánske – grilovaný hermelín s brusnicami, opekané zemiaky

Jeppe z vřšku

Ludvig Holberg / Medzibrodské kočovné divadlo, Medzibrod
réžia: Juraj Haviar

RECENZIA

Ludia sa Jeppemu smiali, lebo to chcel

autor: Matej Moško – porotca

Nille bila Jeppeho, ľudia sa smiali. Jeppe pil, ľudia sa smiali. Barón hral teplého, ľudia sa smiali. Jeppe čural, ľudia sa smiali. Nille škrtila Jeppeho, ľudia sa smiali. Jeppe zase pil, ľudia sa smiali. A videl som, že je to správne.

Medzibrodské kočovné divadlo si vybralo text, o ktorom som doteraz počul iba z rozprávania Vlada Benka z Divadla Commedia v Poprade, ktoré túto hru slávne uviedlo pred už takmer 50 rokmi. Z pochopiteľných dôvodov som popradskú verziu nevidel (ani napriek neskoršej obnovennej premiére), nebudem porovnávať.

V medzibrodskom spracovaní uviedol režisér Juraj Haviar pôvodnú hru princípom divadla na divadle. Herci prichádzajúci z oslavy si vystrelia zo svojho nič

netušiaceho opitého kolegu tak, že ho zobudia priamo do hrania inscenácie Jeppe z vřšku. A keďže táto hra je o tom, ako si z opitého Jeppeho vystrelí Barón so svojím sekretárom, vyzeralo to ako funkčný spôsob ako v roku 2019 ospravedlniť hranie barokovej moralitky. A zároveň im to ponúklo príležitosť pre výstavbu gagov založených na vystupovaní z postáv a vzájomným napriekom, ktoré si herci medzi sebou robia.

Mohlo by sa zdať, že o Jeppem z vřšku píšem ako o moralitke preto, lebo hovorí o neduhu alkoholizmu. Nahliadnutie do anglického prekladu (Nórčinu bohužiaľ neovládám) ma však vyviedlo z príťažlivého omylu.

Autor Ludvig Holberg v záverečných dvoch obrazoch (ktoré Medzibrodčania chvalobu neinscenovali) poučuje diváka o tom, že sedliak (lúza) sa nesmie dostať k moci, lebo ju bude zneužívať na osobné pomsty a krutosť. V obraze dnešného politického zriadenia sa sa mi odklon k bastonáde, keď sa smežeme hlavne z utržených

rán, alkoholu a teplo hraného Baróna, zdá ako vlastne rozumná réžijno-dramaturgická koncepcia.

Okrem toho, že ja som sa teda až tak veľmi nesmiel (čo je ale výlučne moja chyba), ma mrzela aj každá situácia, v ktorej pridlhým monológom či zbytočným dialógom chýbali škirty a občas sa na chvíľu vytratil aj humor.

REPORTÁŽ

OKOM BULVÁRNEHO REPORTÉRA:

BDSM hrátky na javisku

autor: Zuzana Galková – redaktorka

–
Aká tenká hranica je medzi tým, kedy sa z týraného stane tyran? To je otázka, ktorú v programovej brožúre (inak známej aj ako biltén) kladú potenciálnemu divákovi tvorcovia inscenácie Jeppe z vřšku. Nuž, človeku žijúcemu v dnešnom svete je jasné, že tenká. Na druhej strane pri pohľade na Majstra Erika, ktorým štedro s

patričnou "nehou" pravidelne obšťastňuje Jeppeho jeho manželka, si hovorím, že až taká tenká zas tá hranica nie je...

Medzibrodské kočovné divadlo prinieslo na Belopotockého Mikuláš kus nefalšovanej vidieckej erotiky s prvkami BDSM. A hoci to nebola žiadna selanka, georgika ani bukolika s čistým svedomím to môžeme nazvať (podľa pravidelnosti bitky od manželky) ako 50 odtieňov fialovej, ktoré niekoľkonásobne herecky ale i režijne prekonal známu filmovú verziu "erotického" thrilleru.

Zvolený princíp divadla na divadle sa ukázal ako divácky nielen vďačný (empiricky overené na základe početných vý-

buchov smiechu z hľadiska), ale aj umne zvládnutý. Herecky i režijne. Intelektuálne nenáročná komédia, ktorá moralizuje (a tu sa musím priznať – že teda nie som fanúšikom tohto žánru) ponúkla Medzibrodčanom priestor ukázať všetky kvality súboru. Podľa odozvy z hľadiska – priestor viac než efektívne využiteľovali, súdiac podľa občasných pomrvenia sa v radoch dramaturgov – nejaké tie škrty by ešte textu hádam prospeli. V divadle žiadaný oný súcitný moment sa tiež dostavil. S každým plesknutím "Majstra Erika", sa totiž divácke "gluteus maximus" empaticky stisli.

Dve hodiny navyše

Jakub Lazarčík / Divadlo Atrapa, Bratislava
réžia: Jakub Lazarčík

RECENZIA

Keby som mal dve hodiny navyše

autor: Dušan Vicen – porotca

Astronomická anomália spôsobí, že ľudia žijúci svoje zabehnuté životy majú zrazu k dispozícii dve hodiny svojho života navyše. To je pomerne zaujímavá východisková dramatická situácia, pretože to, na čo sa ho jednotliví ľudia rozhodnú využiť o nich veľa vypovedá. Niektorí sa chystá vyraziť za zábavou, niektorí sa chce stretnúť s dlho nevidenou rodinou, niektorí nemá žiadny plán. Všetko ľudia s životmi, v ktorých hrá čas podstatnú rolu. Je tu však ešte jedna postava. Postava bezdomovca. Pre tú je čas, zdá sa nepodstatný. Nikde nemusí ísť, nikde sa nemusí dostaviť v stanovenom čase, riadi sa len podľa toho, ako sa striedajú dni a noci. No je to skutočne tak?

Podľa rozuzlenia celého príbehu sa zdá, že čas je niečo, s čím na pozadí svojho „biedneho“ života predsa len stále bojuje a rozhodne sa využiť jeho skutočné zastavenie na bytostné rozhodnutie. Rozhodnutie nebyť. Tým sa zbaví trápenia

svojej existencie, zároveň však počíta s tým, že ak sa jeho dobrovoľný koniec uskutoční mimo oficiálny čas, akoby sa neudial vôbec.

Zdá sa to príliš zložitý? Nepochybne. Lenže sú to otázky, ktoré pred nás text interpretovaný súborom mladých ľudí z divadla Atrapa kladie. A hľadanie odpovedí na ne nám text, interpretácia, ani herectvo nijako neuľahčuje. Postavy príbehu sú načrtnuté, naskicované, neprechádzajú vývojom, ale skokmi. Mladý muž, ktorý sa spočiatku zaujíma iba o povrchnú zábavu, pohľadajúci zapáchajúcim bezdomovcom a snažiaci sa uloviť mladú predavačku len preto, aby sa na párty bez spoločníčky necítil trápne, je v závere ochotný nasadiť vlastný život za bezdomovca skáčuceho z balkóna.

Mladá predavačka ja zosobnené dobro a šíriteľka filozofie o tom, že žijeme neustále v prítomnosti, akoby práve pod pultom dočítala knihu Eckharta Tolleho Sila prítomného okamihu.

Sú to skrátka postavy príliš ploché, príliš vykonštruované, príliš pripomínajúce postavy z televízneho seriálu (rozmaznaný fagan, nešťastná žena alkoholička smú-

tiaca za rodinou, ľudskosťou prekypujúci bezdomovec) na to, aby sme im verili, aby sme im dokázali uveriť ich konanie, alebo nekonanie.

To sa prejavuje aj na miestami bezradnom herectve, kedy herci, ktorí nemajú práve repliku rozpačito hľadajú činnosť, ktorou by zabili čas do ďalšej repliky.

Napriek všetkým týmto výhradám treba však súboru priznať veľkú mieru entuziazmu a nadšenia pre to, čo robia. Navyše sa na nich na javisku dobre pozerá. Preto by bolo dobré, keby sa nenechali odradiť frfľoši a takýmito premúdrelými komentármi a ďalej využívali javisko na to, aby nám ponúkali svoj pohľad na svet. Možno menej filozoficky a viac z vlastného života, ktorý je určite pestrejší a farebnejší ako nám predviedli v spomínaných schématických postavách.

P.S. Je hodina po polnoci. Ráno treba ísť na rozbory. Keby som mal tak dve hodiny navyše, dokázal by som možno ten text napísať aj lepšie.

REPORTÁŽ

OKOM BULVÁRNEHO REPORTÉRA:

Apokalyptická Road Drama

autor: Michal Jasaň – redaktor

V sále Súkromnej ZUŠ na Tranovského ulici sme boli postavený zoči-voči nášmu starému známemu: Času. Je čas náš nepriateľ? Ako veľmi potrebujeme čas na to, aby sme si pamätali naše zážitky?

Na počiatku bola hudba

Pre Divadlo Atrapa je výrazným zdrojom inšpirácie hudba. Pri tvorbe tejto inscenácie vychádzali z tvorby speváčky Shilpy Ray. Už v samotnom počiatku tvorby bola hudba jasne daná a na jej základe režisér Jakub Lazarčík so svojim súborom vytváral príbeh. Hudba je tak integrálnou súčasťou dramaturgie. Je zdrojom nie len radostného pocitu predavačky Barborky, ale aj laibou piesňou bezdomovca Dušana.

„Čas nás má v hrsti.“

„Téma vyplynula z našich životov. Občas by sme privítali, keby mal deň 26 hodín. Ale čo ak by to nepomohlo a naopak, ešte viac rozšírilo problém nedostatku času?“ Aby takto zvolenú tému mohli divadelne rozobrať, zvolili si tvorcovia štyri diametrálne odlišné postavy, každá so svojou predstavou o čase a o tom, ako využiť jedinečnú príležitosť dvoch hodín navyše. Výpadok prúdu, mobilných sietí a hromadnej dopravy, vydávajú sa na road trip Dušanovým autom. V tejto neočakávanej spoločnosti prichádza každá z postáv do konfrontácie s odlišným názorom na to, ako by sa dali využiť „neexistujúce“ dve hodiny. Barborka si chce len tak užiť čaro okamihu, Matej by si rád (a myslí to čestne) zajazdil (s Barborkou) a Dušan... ten sa snaží nájsť v celej situácii hlbší zmysel.

MILÝ DENNÍČEK

(zo života redaktorov)

8:00 – Zvoní budík. Statočne ho ignorujeme a prestavujeme na 8:30.

8:30 – Rebeke a Zuzanu budí vidina raňajok.

9:03 – 1/2 redakcie už je najedená. Druha 1/2 práve vstala. Chlapci, čo robíte po nociach?!

9:30 – Zuzana nás opúšťa... zase!

9:36 – Počet cigariet na osobu: 7

10:00 – Chlapci šli spať. Šok! Rozbor sa začína na čas. Šok!

11:00 – Michal sa prebudil.

12:22 – všeobecné pohoršenie súboru Divadla Milénium pred Dierou do sveta. Chápeme vaše pohoršenie ale zdvíhame varovný prst. Uši máme všade!

12:40 – Obeeed.

13:35 – dostávame do rúk Bravó... tliekame si!...samy...

14:33 – V Route 66 sa spláchlo wc automaticky. Ja teda nechcem strašiť ale....

14:58 – Zloženie vzduchu v ZUŠ na Pišútovskej: kyslík – 0,1%, oxid uhličitý – 15%, dusík – 51%, potík – 28%, tréma – 5,2%, pivo – 0,7%.

15:00 – Pri hymne festivalu nedošlo k povstaniu.

15:02 – Večerné aktivity Mateja Moška verejne odhalené.

15:17 – Určenie šťastných čísel pre dnešný deň: 3, 4 a 12.

15:23 – Závistlivé pohľady divákov na herca, ktorý sa napil vody.

16:15 – Diskotéka pri zadnom vchode Domu kultúry.

16:17 – Počet cigariet na osobu: 12.

16:44 – Povstanie opäť prepuklo.

16:45 – Stroboluster stále bliká.

16:47 – Keď už aj príhovor na amatérskom festivale obsahuje ekologický podtext, signalizuje to už naozaj vážne globálne problémy.

16:53 – Konečne niekto spomenul kocúra z plagátu festivalu #catstagram.

Obolus

Kolektív / DS Disk, Trnava
réžia: Kolektív

RECENZIA

Pochopil som DISK (len pre osobnú potrebu)

autor: Matej Moško – porotca

Keď nedám drobné žobrákovi, cítim sa previniť. Ak mu ich dám, cítim sa previniť. Keď si kupujem Nota Bene a zaokrúhlím cenu, cítim sa previniť, ak naň vyštráчам medzi poslednými drobnákmi presne euro štyridsať, cítim sa previniť. Keď si sledujem Obolus (gr. drobná minca, šestina drachmy), cítim sa previniť. Zaujímalo by ma, či sa herci divadla DISK cítia pri hraní previniť.

Doteraz zakaždým, keď som sledoval akékoľvek predstavenie od divadla DISK, cítil som sa tiež previniť, pretože som nechápal, o čom trnavský súbor hrá. Nejdem sa tváriť, že to dnes bolo iné, že dnes som niečo pochopil. Nevieť, o čom herci z DISKu hrali, ale tentokrát konečne viem, čo som v ich predstavení videl ja.

Aj keď herci inak úplne obyčajné situácie prehávajú, či posúvajú, stále v nich vidím to isté. Za sprievodu opernej, či tanečnej hudby nám každá postava ukazuje člo-

veka – vykonáva bežné ľudské činnosti, snaží sa pôsobiť v každej situácii čo najdôstojnejšie, nadväzuje vzťahy, predvädza svoje umenie, prekonáva prekážky, ktoré si často sama vytvára. Aj keď sa môže zdať, že nás inscenácia síce vtipne ale prvoplánovo tlačí do empatie so žobrákmi či bezdomovcami, nie je to tak.

Divadlo DISK pre mňa hovorí o úcte a pamätaní na našich vlastných ľudí, na našu rodinu, na našich blízkych. Ak by som chcel použiť nemiestne patetickú analógiu, divadlo DISK hovorí o treťom groši – o oboluse (gr. drobná minca, šestina drachmy, často používaná ako drobný finančný dar), ktorý by sme predsa len mohli venovať staršiemu hercovi (Ján Rampák), ktorý prosí mladšieho kolegu (Braňo Mosný) o pár posledných viet na javisku.

Herecky sa divadlo DISK ako obvykle vyznačuje sústredenou, vyrovnanou výkonom a cieľavedomou snahou vyrušiť diváka z jeho pohodlného vnímania divadla zobrazovaním ľudí takých akí síce nie sú, ale vlastne naozaj sú. Ďakujem, že som tentokrát mohol pochopiť.

ROZHOVOR

MEDZI ŠTYRMI OČAMI:

Exkluzívne – z čoho má Blahom Uhlárom úzkosť?!

rozhovor s Blahom Uhlárom, režisérom súboru DISK, Trnava

autor: Zuzana Galková – redaktorka

Čo pre Vás znamená účastiť sa po x-tý krát celoštátnej prehliadky?

Tak mohlo by sa povedať, že to už máme ako rutinu. Lebo pán Boh dal, že sa skoro každý rok účastiťme na celoslovenskej prehliadke, ale neberieme to tak. Lebo predsa len sa občas stane, že sa nezúčastiťme. A aj keď to nie je prvý krát, pre niekoho vlastne možno už 50-ty krát, napríklad pre takého Rampáka, ale darmo... Ja som profesionál, ale moje inscenácie sa v tom profi svete dostanú na festival raz za také dva, tri, štyri roky. Ale toto má to svoje čaro, že tí ochotníci akosi intenzívne žijú. A aj keď teda ako hovorím, je to mnohokrát, ale to neznamená, že to neznamená nič. Znamená to pre nás strašne veľa!

Rozhodli ste sa po rokoch upustiť výrazne od slov...

Áno, tak sme si nejak povedali, že to skúsime. Aj keď, ako vždy neviem prečo. Asi sme boli z toho slova unavení. A z toho zapisovania! Nejak sme dospeli skrátka k tomu, že to skúsime dať s čo najmenej slovami.

Ako sa herci zmierovali s tým, že budú slovné obmedzení?

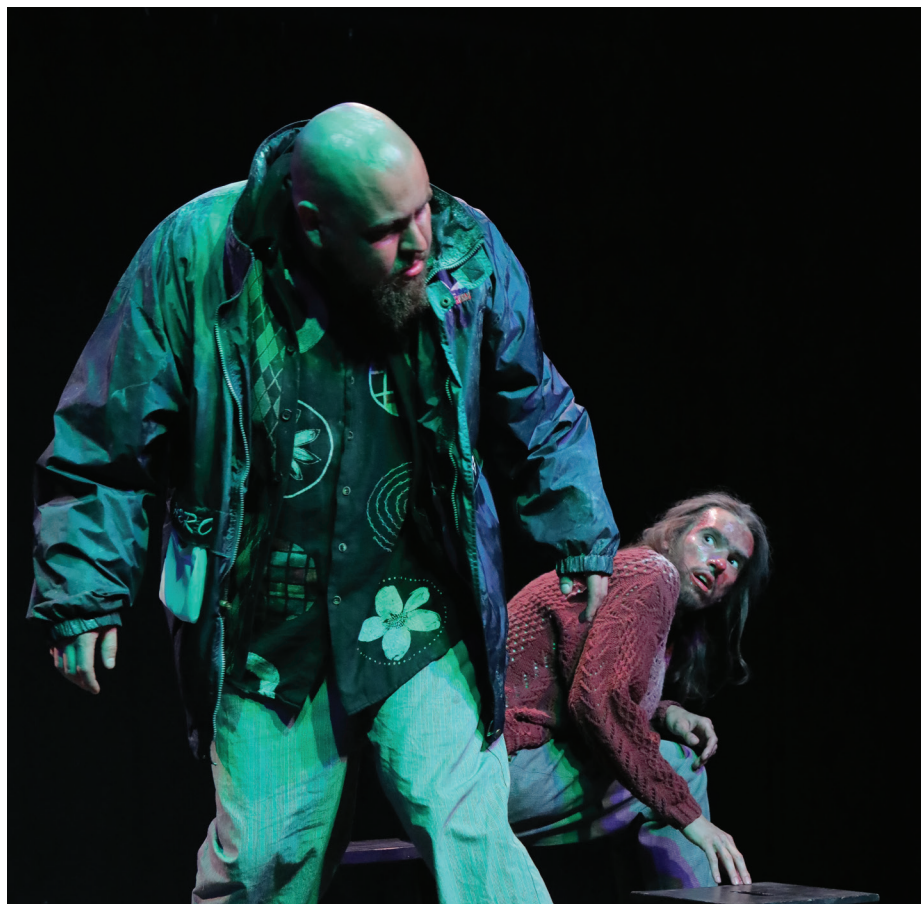
No, niektorí dosť ťažko! Mali s tým dosť problém, ale zase to bola moja chyba. Lebo ja som ich nechal robiť na tých skúškach dlho a dlho. A nedokázal som to najprv dať dokopy, takže mali potom pocit, že sa vlastne nič nevytvorilo. Hoci sa vytvorilo strašne veľa, len som nebol schopný to spracovať. Ale potom keď to už bolo treba spraviť, tak sme to pochopiteľne spracovali. Takže vo výsledku asi tak.

Aká je Vaša najväčšia osobná úzkosť?

Fuuu, no asi smrť. Nie? Smrť!

Čo je pre Vás najsilnejší obraz lásky, z tých, ktoré v inscenácii ponúkate divákovi?

No asi ako sa tam tie dve kočky na začiatku lúbia. Asi. Tam je to také čisté. Ale potom aj keď sa tam Tilajčík so Zuzou lúbia, a ako osly na seba škriekajú. (pauza) Je tam dosť lásky. Takže neviem povedať, ktorá najviac. (pauza) Ale možno predsa len v tom poradí, ako som povedal!

Ako dlho ste hľadali tému?

Tému nehľadáme.

Prichádza sama?

Tak asi. No skúšali sme to 10 mesiacov. Ale opäť musím opakovať, že som to ako režisér úplne nevládol. Lebo nejakých prvých 16 skúšok som nedokázal spracovať materiál. Až potom som sa pozbieral. Ale oni sú úžasní, prídu na scénu, na skúšku a v podstate hneď začnú niečo robiť. No a teraz to mám ešte horšie, lebo sa mi zdá, že oni sú geniálni. No možno že sa preceňujem. Ale v podstate to išlo samo, bez problémov. Problém to bolo dať dokopy.

Čo pre Vás znamená Obolus?

No... Obdarovanie je čosi, z čoho ja vlastne žijem. Kristepane, v podstate som žobrák. Dieťa kapitána Granta. Vlastne moja tvorba nikdy na nič nezarobila. To je katastrofa, ja vlastne celý život žobrom. Samozrejme, že to žobranie je sofistikované, to sa dáva do všetkých štruktúr. Ale predsa len je to žobranie, takže vlastne ja som žobrák, ktorý dostáva Obolus. Raz väčší, raz menší. Tak celý môj život je Obolus.

17:10 – Mäta Mošek!

18:34 – Jeppe z vršku alebo dedinské erotické BDMS hrátky útočia na bránice divákov.

19:03 – Je viac ako potrebné neopomenúť naše charizmatické a šarmantné duo Šarizma. A to hlavne z dôvodu, že ich dôvtipné a spontánne a uveriteľné a neskutočné otvorenie každého jedného predstavenia zvládajú bez akýchkoľvek ťažkostí. Takéto komické duo tu nebolo ani minulý rok!

#budteakoonyadajteimfollow
#totoniejeplatenaspolupraca
#koncimpozvyvajumanapivo

19:38 – Do Evanjelického cirkevného domu dorazil Matej Moško, porota je kompletná.

19:40 – Povstanie opäť potlačené.

19:43 – Minimuzikál z dielne Sharizma Productions: Repete Approved.

19:45 – Z reproduktora sa ozval Ondrej Kaprálik.

21:01 – Krátky pohybový žblnk pred predstavením na úrovni dánskeho národného baletu. Sála buráca ováciami!

21:17 – Počet javiskových masturbácií: 2.

21:30 – Diváci sú svedkami remasterovanej hard verzie francúzskeho filmu RRRrrrr!!! (v orig. RRRrrrr!!!).

22:11 – Rebeka upadá do hlbkej depresie. Nezaberá ani ponuka čokolády, stav je vážny.

22:38 – Prvá živá cigareta na javisku za tento festival.

22:45 – Počet cigariet na osobu: 25.

23:45 – Prví „klopíči očí“.

00:01 – Fotograf sa na rozboře priznáva, že sa bál o svoj aparát.

Podzemné blues

Peter Handke / DS Homo Fuge, Púchov
réžia: Lucia Panáčková, Michal Vidan

RECENZIA

Podzemné blues

autor: Roman Gombarček – porotca

–

Divadelný súbor Homo Fuge z Púchova sa vydal na neľahkú cestu. Vybrali si text jedného z najdrzejších autorov svojej doby, Petra Handkeho, nositeľa viacerých významných ocenení. Jeho dramatická tvorba a jej realizácie vo svojom čase otvárali ústa rakúskych i nemeckých, a neskôr i divákov po celom svete.

Na začiatku inscenácie sa ocitáme v metre (alebo ak chceme, v nám bližšom električkovom vozni). Mieste, kde vždy cestujete sami, aj keď ste obklopení hufom ľudí. Do sugestívnej hudby vstupuje Michal Vidan, ako hlavný nositeľ myšlienok Petra Handkeho. Herec po krátkom uvelevení sa na sedačkách dopravného prostriedku, ktorý však je zároveň obrazom jeho vnútorného sveta, rozbieha svoju vlastnú jazdu proti ľuďom, imaginárnym spolucestujúcim, ktorí sedia vo vagóne jeho života.

Scénografiu v podobe dvoch sedadiel z električky, na ktorých sa herec v priebehu inscenácie udomáča, robí si z nich svoju vlastnú kanceláriu či obývačku, dopĺňa veľmi funkčný light design. Rekvizity i kostým tiež výrazne napomáhajú inscenátorom vystihnúť charakter hlavnej postavy.

Michal Vidan vo svojom výraznom hereckom prejave ani na chvíľu nezaváha. Prúd jeho slov je intenzívny až agresívny. Herec sa snaží sprostredkovať text sugestívne, a jeho hnev na celý svet je nepopierateľný. K záveru inscenácie ho potom síce v objemovo menšom hereckom výkone, ale zato nezanedbateľnom, dopĺňa herečka Lucia Panáčková (obaja protagonisti zároveň fungujú i v dramaturgickom a režijnom tandeme tejto inscenácie). Srd predstaviteľa mužskej postavy sa však nesie v pomerne lineárnej kadencii. Je otázkou, či by postava nemala viac odhaľovať svoju vlastnú frustráciu voči okoliu, a možno akýsi fenomén osamoteného medzi mnohými, ktorý nevyhnutne potrebuje svojho nepriateľa na to, aby vôbec zvládol existovať.

REPORTÁŽ

OKOM BULVÁRNEHO REPORTÉRA:

Húsenková dráha a či TGV na rovine?

autor: Jakub Molnár – redaktor

–

Emočne drastickejšie, ako programovo zaradiť Uhlára po Handkem, je absolvovať to v opačnom poradí. Pochmúrnych a priam bezvýchodiskových 50 odtieňov čiernej v prípade Obolusu vystriedala kadencia vražednej aliterácie v podaní púchovského súboru Homo Fuge. Handkeho Podzemné blues sa vzpiera rovinám analytických vzťahov a viac sa sústreďuje na samotný spoločenský marazmus, či jednotlivé odpornosti človečiny. Ne potrebuje vykresľovať postavu, zobrazuje človeka. Tvorcovia z Púchova si to dobre uvedomujú. Vďaka tomu vidíme na scéne herecký koncert (Michal Vidan a neskôr i Lucia Panáčková) plný agresie, zlosti, priamych výkričníkov adresovaných divákom, ale – a to je veľmi dôležité – i sebe samému. Ak by sme k videnému pristúpili optikou klasickej drámy, zdala by sa nám hodina nadávok a hrubého urážania divákov po-

čas jazdy metrom ako nevkusný stand-up. Vďaka minimalistickej scénografii a drobným textovým a hereckým nuánsám však dostávame indície, že Divoký muž a žena majú silnú dávku sebareflexie. Vidan neustále karhá a pouča všetkých. Od kapitalistických superbussinessmanov po namyslených učiteľov s červeným perom na seminárky a pritom je sám štramácky oblečený a vo vrecku schováva oné pero. Slovenský divák sa musí opätovne naučiť pozorne počúvať a všímať si detaily. Inak mu môže ujsť pestrofarebnosť výpovede a odniesie si len pocit súmernej a odpudivej jazdy.

ROZHOVOR

MEDZI ŠTYRMI OČAMI:

Aby bolo jasné – režisérka hercovi nezávidí!

rozhovor s režisérkou a herečkou Luciou Panáčkovou z divadelného súboru Homo Fuge z Púchova.

autor: Jakub Molnár – redaktor

–

Inscenácia je na (či o) ceste odkiaľ nikam. Pamätáš si na svoju prvú cestu metrom a mávaš obdobné pocity frustrácie, keď cestuješ verejnou dopravou?

Na moju prvú cestu metrom si pamätám úplne presne. Bol to jeden z najhorších zážitkov. Pociťovala som strach, množstvo

pohľadov a príšerný zápach. Je desivé, keď sa na teba niekto lepí, obmedzuje tvoj osobný priestor a jeho/jej spôsob bytia nekorešponduje s tvojim. Snažím sa to eliminovať... ten smrad sa mi však nedarí. Je to daň za to, že nechodím autom.

Herecká suverénnosť je jednoznačne pojem, ktorý sa s touto inscenáciou môže skloňovať. Ako vzniká tak vyhrotený vzťah a vnútorné pnutie medzi hercom a postavou, hercom a divákom?

Ak je človek nahnevaný, tak sa pocity hanby skrývajú. Vždy dúfame, že ľudia pochopia, že ide stále o divadlo. Napriek tomu sme radi za každú emóciu, obzvlášť v súčasnom kontexte. Neprijatie môže byť rovnako silný impulz k premýšľaniu, či dokonca hodnoteniu.

Pred predstavením sa nás Duo Šarizma pokúsilo zmiast, že ide o monodrámu. Znalci však tušili, že ešte niekto musí na javisko prísť. Vzhľadom na to, že tvoj part prichádza až v závere, musíš nejako tráviť čas v zákulisí...

Vravievam si, že Michalovi fakt nezávidím to kvantum textu. Aj s tým málom čo mám, zápasím. Pri monológoch ti nikto nepomôže. Oveľa jednoduchšie sú dialógy. Množstvo replík možno napadnúť rýchlo a pritom logickou reakciou. V zákulisí potichučky vnímam a prežívam atmosféru, prípadne jej vývoj, publikum. Vždy sa po-

tom bavím, ako zrazu prídem na javisko a vidím tie zmoknuté tváre. Občas si v zákulisí aj poležím, nechám, nech to Michal vygradije a ja prídem ako veľký záver (smiech).

Výber ponožičiek sa stal terčom teatrologických rozpráv na rozборе. Chystáte nejaké výtvarné aktualizácie?

Hoci to režirujem ja, Michalovi do ponožiek nevstupujem. Má svoj pevný a jasný názor, takže uvidím, ako sa k tomu postaví on. Podľa mňa každý detail v inscenácii zapadá – diare, telefóny, knihy – všetko spolu súvisí. I keď je pravda, že tie ponožky musíme stále a stále prať.

Odposlechnuto na rozboře

inscenácie predošlého dňa

DS Jána Vojtaššáka, Zakamené

Beta, kde si?

Módny tip porotkyne:

„Viem, že ste zmenili tie červené šaty. Povedzte za mňa Zuzke (režisérke, pozn. redakcie), že tieto sú lepšie!“

– Gabriela Paschová

Kruté hodnotenie insidera:

„Im sa to nehralo zle, lebo hrali o sebe.“

– Pavol Demko

Štatistický úrad:

„Mne sa táto verzia páčila viac ako v Martine na krajskej. Povedal by som tak o 30%“

– Mišo Lašut

Pamätník divadelného ústavu Moško:

„Do toho nám ale vstupujú postavy, ktoré hrajú Tajovského ženský zákon. Ale televíznu verziu.“

– Matej Moško

Divadlo G, Trebišov

Divadelná Komédia

Jozefovi Krasulovi sa zažiadalo zajačika:

„Jej neverím lebo ona je už taká, že skúsená, šarmantná a výborná herečka. Chcelo by to nejakú mladšiu.“ člen súboru kolegyniu citlivo promuje: „Veď ona je mladá, len tak nevyzerá“

Pri úvahách o ženách sa Jožko opäť zamotáva:

„Pani režisérka. Teda postava! Postava pani režisérky!“ – Jozef Krasula

A plynulo od žien prechádza k alkoholu – pozor! Dramatický oblúk:

„Všetko držíte ako pôvodné reálie aj mená aj všetko a zrazu BUM! Fľaška slivovice na stole.“ – Jozef Krasula

Divadlo Milénium, Košice

Dracula reloaded

Keď divákov opustí odvaha:

„Ja som povedal, že presne o pol otvorte sálu. Upíri vošli a ja pozerám do hľadiska a diváci nikde.“ – Gejza Tóth, režisér

Úskalia života hercov zblízka:

„Ja som dal svetlá v zákulisí zhasnúť a neuvedomil som si, že tam nikto nebude nič vidieť. Takže nám tam ku všetkým tým kostýmom a rekvizitám svietil jeden mobil.“ – člen súboru

Selfpromo:

(do divákov) Chcete ešte niekto niečo povedať? Lebo ja by som chcel povedať, že... – Jozef Krasula

DS Homo Fuge, Púchov

Podzemné blues

–

Dramaturgia 01:

„Texty sa delia na tie z psychologického realizmu a na tie „moderné“. – *Dušan Vicen*

„Keď chcete ukázať literárnu symfóniu, nemôžete prezentovať takéto žlté ponožky.“

– *ambiciózny módnny policajt*

Fanúšik vláčikov:

„Bola to riadna jazda. Doslova. V metre.“

– *divák*

Mimo mísu:

–

Jozef Krasula:

Nás Lucia Lasičková rozdelila. My sme silnoprúd a kolegovia slaboprúd.

– *pozn. redakcie*

Matej Moško:

Ja som myslel, že je to naopak.

Matej Moško:

„Podpísal som zmluvu ale nečítal som čo tam je“.

– *Matej Moško o svojej funkcii na Scénickej žatve*

poznámka redakcie:

Rozdelila Vás tak Zuzana Galková, Jožko! Sa ti nejako pletieme!

ANKETA – DEŇ DRUHÝ

SEDEM TIPOV AKO SI UDRŽAŤ DIVÁCKU PRIAZEŇ – TENKRÁT POPRVÉ

MOJE MENO MÁM NAPÍSANÉ NA DVERÁCH

Ako sa volá vaša prvá prečítaná literatúra v živote a akú najbizarnejšiu knihu by ste si vedeli predstaviť na javisku?

Prvá kniha, ktorú som čítal, bola Zimná knižka pre Lucinku. Rád by som videl telefónny zoznam, pretože slovo na javisku nie je vždycky to najdôležitejšie. – *Lukáš*

Chcela by som vidieť starú socialistickú učebnicu psychológie. – *Edita*

Už si nepamätám, ale bolo to v nejakej rozprávke, babka otvárala knihu a čítala z nej. – *Nikola*

Ak nerátam šlabikár, tak to mohol byť Stratený svet od A. C. Doyle. Mama mi to však nechcela kúpiť, pretože som mal asi desať rokov a bol to vraj autor detektívok. Našťastie to bolo aj plné obrázkov dinosaurov. Nakoniec to bola rozprávka pre deti. Som naivný a inklinujem radšej k čitateľným a prehľadným príbehom, než k bizárom. – *Nany*

JEPPE Z VRŠKU

Ako ste vystrájali vy, keď ste sa prvýkrát opili?

To si nepamätám, ale určite mi bolo zle a bolo mi ešte párkrát zle, až kým som sa nenaučil piť tak, aby mi zle nebolo a aj tak som sa to asi ešte nenaučil. – *Tomáš*

Kamaráti ma odtiahli domov a keďže sa báli mojej mamy, tak ma len opreli o zvonček a zdrhli. – *Renáta*

Snažil som sa preliezť odpadkové koše ako gróf Monte Christo. – *Filip*

DVE HODINY NAVYŠE

Ako by ste využili dve hodiny navyše?

S priateľmi na pive. – *Andrej*

S Duom Šarizma. – *Matej*

S priateľmi, na ktorých v tejto uponáhľanej dobe nie je veľmi čas. – *Monika*

OBOLUS

Vedeli by ste si hypoteticky predstaviť váš prvý deň na ulici?

Nikdy som o tom neuvažovala, ale ak by bolo leto, tak by som využila príležitosť vyspať sa vonku pod hviezdami. V prípade zimy by to bolo horšie. Snáď by som úspešne oslovila svojich kamarátov či aspoň známych. – *Monika*

Hmm... zohnala by som si prístrešok, hľadala si jedlo. Začínam si predstavovať nepríjemné situácie. – *Baďa*

PODZEMNÉ BLUES

Keby ste vy boli blázon v metre, čo by ste robili?

Chcela by som kresliť na podlahu alebo ostentatívne lízať virtuálnu zmrzlinu, pretože tá skutočná je predsa zakázaná, nie? – *Ludka*

V prvom rade by som radšej vôbec necestoval metrom. Ale možnože sa zahral na revízora a oznámil všetkým, že sme v električke a nie metre. – *Matej*

PAVISOV TEST ODVAHY: S KÝM PREŽIJEŠ INTENZÍVNY LETNÝ ROMÁNIK?

Pospájaj si obrázok podľa svojich odpovedí.

- Tyranizovať (64) či tiramisovať? (1)
- Jutový vak (2) alebo cvilich? (0,5)
- „Je žalúdok (3) prednejší ako chrbát?“ (4f)
- Dáte prednosť foyer (4) pred faux pas? (111)
- Šlágvort (5) či šľáfruňk? (5)
- Kanálový sak (6) alebo tekuté mydlo? (1/3)
- Charizma (7) alebo šarm? (8)
- Radšej postúpiť na „Festival festivalov“ (8) alebo „Horu víťazstva“? (8)
- Meno na dverách (π) alebo kniha na scéne? (9)
- Bulletin (01) alebo programová brožúra? (10)
- Máte radšej predstavenie (fx) alebo inscenáciu? (11)

Ak ti vyšla *Fejérpataky-macska*, tak ti srdečne gratulujeme a posielame imaginárnu kľúčenku.

Festivalový denník BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ 2019, 2. číslo

Vydáva a tlačí: Liptovské kultúrne stredisko, Liptovský Mikuláš · Šéfredaktorka: Zuzana Galková · Redaktori: Michal Jasaň, Jakub Molnár, Rebeka Mikušová
Grafická úprava: Invidual s.r.o., Foto: Michal Lašut · Rok vydania: 2019, Náklad: 150 kusov, nepredajné. Neprešlo jazykovou korektúrou.

HLAVNÍ
PARTNERI

HLAVNÝ PARTNER,
VYHLASOVATEĽ
A ODBORNÝ GARANT

HLAVNÝ
ORGANIZÁTOR

SPOLUUSPORIADATELIA

